

Na osnovu članova 22. i 24. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Ivan Cvejić, Zoran Ivošević, Tamara Skrozza, Ljiljana Smajlović, Petar Jeremić, Stojan Marković, Božo Prelević, Vlado Mareš, Zlatko Čobović i Predrag Azdejković, na sednici održanoj 28.1.2015. godine, većinom glasova izriče

JAVNU OPOMENU

Tekstovima „Tajni snimak poznate bahate socijalne radnice” i „Socijalna radnica iz pakla: ni sama ne zna koliko je života uništila”, objavljenim 23. novembra i 29. decembra 2014. godine, portal „Teleprompter”

1. **prekršio je tačke 2. i 5. Odeljka I (Istinitost izveštavanja)** o obavezi novinara i urednika da prave jasnu razliku između činjenica koje prenose, komentara, pretpostavki i nagađanja, kao i o dužnosti novinara da, kada je to neophodno, konsultuje što više izvora i omogućiti ima da iznesu svoj stav,
2. **prekršio je tačku 6, Odeljka IV (Odgovornost novinara)** po kojoj novinar mora da neguje etiku i kulturu javne reči i
3. **prekršio je tačku 2 Odeljka V (Novinarska pažnja)** po kojoj novinar ne sme slepo da veruje izvoru informacija i mora da vodi računa da izvori informacija često slede svoje interese i prilagođavaju iskaze tim interesima.

OBRAZLOŽENJE

Marija Banauh Brusin, socijalna radnica, supervizor u zemunskom odeljenju Gradskog centra za socijalni rad Beograd, podnela je žalbu zbog teksta u okviru kojeg je objavljen i snimak koji je tajno snimila majka o čijem zahtevu da se ocu njenog deteta oduzme roditeljsko pravo odlučuje Centar za socijalni rad. Ona je navela da je snimak načinjen bez njene saglasnosti, čime joj je narušeno pravo na privatnost, kao i da sam tekst obiluje neistinama u vezi sa postupcima pred Centrom za socijalni rad. Žalba je kasnije dopunjena, nakon što je objavljen i drugi tekst, kao i brojni uvredljivi i preteći komentari ispod njega. Marija Banauh Brusin navela je da je „Teleprompter” prekršio odredbe Kodeksa koje se odnose na isitnitost izveštavanja, neopoštovanje pretpostavke nevinosti i obaveze novinara da konsultuje više izvora, kao i na zabranu govora mržnje, dodajući i da se senzacionalističkim naslovima manipuliše osećanjima čitalaca, a malicioznim naslovima unutar video zapisa načinom na koji će gledaoci interpretirati snimak.

U odgovoru na žalbu, Danilo Redžepović, glavni i odgovorni urednik portala „Teleprompter” naveo je da žalbu treba odbaciti jer njen cilj nije da se preispita upodobljenost tekstova sa Kodeksom novinara, već da Savet za štampu zaštiti poslovni i privatni ugled i bezbednost podnosioca žalbe. Prema njegovom mišljenju, svako izjašnjavanje o njenim navodima izašlo bi iz okvira Kodeksa i ušlo u okvire zakona za šta Savet nije nadležan, kao što je, na primer, izjašnjavanje o neovlašćenom snimanju, budući da „Teleprompter” nije nikoga tajno snimao. Portal, kako se dalje navodi, nije objavio nikakve lične podatke Marije Banauh Brusin, a sve tvrdnje u tekstu su potkrepljene sudskim dokumentima, video snimkom i ispovešću majke. Redžepović je istakao i da je, nakon objavljivanja tekstova, redakcija bila izložena stalnim pritiscima i napadima, najpre im je pretila ćerka Marije Banauh Brusin, zatim je Komora socijalne zaštite izričito zahtevala da se snimak ukloni, a kad ništa od toga nije uspeo, podneta je žalba Savetu za štampu. Na dopunu žalbe Danilo Redžepović nije želeo da odgovori, ocenjujući da je njeno podnošenje protivno pravilima rada Saveta za štampu.

Većina članova Komisije za žalbe ocenila je da sporni tekstovi nisu objavljeni u skladu sa etičkim pravilima koja propisuje Kodeks novinara. Inako postoji interes javnosti da zna na koji način rade centri za socijalni rad i da se upozna sa eventualnim kršenjem procedura i pravila rada, „Teleprompter” se ne zapravo ne bavi time, već se, na krajnje tendenciozan i uvredljiv način, „obračunava” sa jednom socijalnom radnicom. Portal pritom ničim ne potkrepljuje tvrdnje poput „ni sama ne zna koliko je života upropastila”, lažno se predstavlja kao psihijatar”, „mobinguje zaposlene i zastrašuje stranke u postupku”, zatim da su protiv nje podnete dve krivične prijave, pa se čak upušta i psihijatrijsku procenu, iznoseći kvalifikacije poput one da „ima patološku potrebu da vlada”. Iz tekstova uopšte nije jasno da li je bilo šta od toga provereno i gde. Novinari „Telepromptera” u potpunosti veruju majci, zatim i drugom paru koji je izgubio starateljstvo, koji su strane u postupku i od kojih se može očekivati da štite svoje interese, istovremeno uopšte ni ne pokušavajući da

kontaktiraju socijalnu radnicu o kojoj pišu, dok je objašnjenje da se u Centru za socijalni rad u Zemunu niko niko javljao neprihvatljivo.

Članovi Komisije smatraju da je redakcija odgovorna i za komentare čitalaca, te da je određenim komentarima i pomenutim kalifikacijama u tekstu povređena odredba Kodeksa o obavezi novinara da neguje kulturu i etiku javne reči.

Emitovanje tajno snimljenog materijala u ovom slučaju čak i ne bi moralo biti ogrešenje o etičke norme, budući da Kodeks precizira da novinar ne sme da objavljuje material pribavljen uz pomoć skivenih kamera, izuzev kada se time štiti javni interes, koji podrazumeva i otkrivanje zloupotrebe položaja, da je čitava tema drugačije obrađena. Takođe, Komisija smatra da tekstovima nije narušeno pravo na privatnost Marije Banauh Brusin, budući da se portal ne bavi nikakvim detaljima iz njenog privatnog života, već samo onim što radi kao socijalna radnica, dakle kao državni službenik.

Zbog svega navedenog, Komisija je sa osam glasova "za", jednim "protiv" i jednim "uzdržanim" odlučila da je portal "Teleprompter" prekršio odredbe Kodeksa novinara i izrekla javnu opomenu.

Beograd, 28.1.2015.

Predsedavajući
Ivan Cvejić